

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

6.K. 30
7/9964

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1710

Konu :Yazılı Soru Önergesi

15 ARALIK 2009

15554

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının, 13.10.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-16150 sayılı yazısı.

Mersin Milletvekili Sayın Ali Rıza ÖZTÜRK'ün, tarafıma tevcih ettiği 7/9964 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ve TPAO Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

EK-1 Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :	Bilgi :
TBMM Bşk.	Başbakanlık

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ RIZA ÖZTÜRK'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/9964)**

Sorular 1-5:

ANAFARTALAR-1 kuyu lokasyonu, 17. petrol sahası içerisinde olan Kuzey ege Denizi'nde, doğusunda Gelibolu Yarımadası ve batısında Gökçeada ile sınırlı denizalanı içerisinde, AR/TPO/3390 no'lu ruhsatta yer almaktadır. Deniz derinliği 85 metre olan bu kuyu günlük maliyeti ortalama 50 bin dolar olan Jack-up yerine ortalama günlük maliyeti 500 bin doları bulan Avustralya bandıralı Southern Cross adlı yarı batık (semi submersible) sondaj platformu ile 62 günde kazılmıştır. Bu çerçevede;

-Teknik olarak jack-up sistemi ile söz konusu kuyunun kazılması mümkün değil midir? Mümkün ise kuyu jack-up ile kazılarak tahminen 50 bin dolara mal edilmesi gerekirken günlük maliyeti yine tahminen 500 bin doları bulan yarı batık sondaj platformu ile kazılmasının gerekçeleri nelerdir?

-Kuyunun kazılması 62 gün sürede tamamlandığına göre milli şirketimiz olan TPAO, her gün ortalama 450 bin dolar zarara toplamda da tahminen 27 milyon 900 bin dolarlık zarara uğratılmasındaki sorumlular kimlerdir? Bu sorumlular hakkında herhangi bir yasal işlem başlatılmış mıdır? Başlatılmadı ise başlatmayı düşünüyor musunuz? Yoksa teknik bir hatadan kaynaklanmıştır deyip geçiştirecek misiniz?

-ANAFARTALAR-1 kuyusunun kazılmasının toplam maliyeti ne kadar tutarda olmuştur? Bu kuyu jack-up metodu ile kazılsaydı toplam maliyeti ne kadar tutarda olacaktı?

-Emekli vatandaşlarımıza 11 liralık zam reva görülürken, bu sorumsuzca uygulama ile Türk Halkı'nın paralarının sokağa atılması hakkında ne düşünüyorsunuz?

-Türkiye'de bu ve buna benzer sorumsuzca uygulamaların yapıldığı hiç bir teknik açıklaması olmayan, milli servetimizin çarçur edildiği kuyular var mıdır? Varsa bu kuyular hangileridir?

Cevaplar 1-5:

Anafartalar-1 kuyusunun/lokasyonunun su derinliği 81 m. olup, bu derinliğin TPAO Genel Müdürlüğü'nün Karadeniz'de hizmet aldığı Romen Jack-up kulesinin limitleri dahilinde olduğu bilinmekle beraber, bu lokasyon ve yakın civarında yapılan zemin etüdü çalışmaları sonucunda, jack-up'ın ayaklarının gömüleceği deniz tabanında kalın, sık ve yumuşak bir seviye belirlenememiştir. Dolayısıyla, jack-up kule ile bu su derinliğinde emniyetli bir sondaj yapmanın, büyük ihtimalle mümkün olamayacağı, bu durumun ise sondaj esnasında yaşanması muhtemel bekleme ve zaman kaybından dolayı yüksek bedeller ödenmesine neden olabileceği ihtimalleri değerlendirilmiştir. Ayrıca, bu jack-up'ın da Karadeniz'den, Ege Denizine getirilmesi ve geri gönderilmesinin de oldukça maliyetli olduğu göz önünde bulundurulmuştur.

Anafartalar-1 kuyusunun kazılmasının toplam maliyeti (semi-sub kira bedeli ve diğer giderler) 46.794.073 \$ olmuştur. Semi-sub ile kazma maliyeti 24.320.000 \$ olup söz konusu kuyu jack-up ile kazılmış olsaydı, tahmini maliyetin 38.400.000 \$ olacağı hesaplanmaktadır.

Petrol aramacılığının bünyesinde var olan risk faktörünün, ülkemiz için daha da büyük oranda olduğu, bulunduğumuz coğrafik konum ve jeolojik yapıdan da bilinmektedir. Örneğin; Doğu Karadeniz'de 2006 yılında BP tarafından açılan Hopa-1 arama kuyusunda, canlı petrol bulgusu görülmekle beraber, olumsuz rezervuar koşulları nedeniyle bu kuyudan olumlu bir

sonuç alınamamıştır. BP'nin bu kuyu için tek taraflı olarak 150 milyon \$ civarında bir harcama yapmış olduğu bilinmektedir. Açılan her bir kuyunun, yer bilimcilerin (jeoloji, jeofizik, petrolcü) bilgi dünyasına zenginlik ve farklı bakış açıları kazandırması, katkı koyması mümkündür. Arama faaliyetlerine, bu bilgilerin ve kazanılan tecrübelerin önemli oranda katkısı olmaktadır. TPAO Genel Müdürlüğü tarafından açılan kuyuların; teknik, jeolojik ve jeofizik gerekçeleri ve bilimsel açıklamaları mevcuttur.

Soru 6:

ANAFARTALAR-1 kuyusundan bu zamana kadar kaç varil petrol ya da kaç metreküp gaz çıkarılmıştır?

Cevap 6:

Anafartalar-1 kuyusu gaz emareli kuyu olarak tamamlandığından bugüne kadar herhangi bir hidrokarbon üretimi gerçekleştirilmemiştir.

Soru 7:

TPAO son 5 yılda kaç petrol arama kuyusu açmıştır? Bu kuyulardan ayrı ayrı belirtmek üzere ne kadarından ne kadar miktarda petrol ya da kaç metreküp gaz elde edilmiştir?

Cevap 7:

TPAO Genel Müdürlüğü 2005-2009 yılları arasında toplam 345 adet kuyu açmış olup bu kuyuların 147'si petrollü ve 52'si gazlı kuyudur. TPAO Genel Müdürlüğü bu kuyulardan toplam 50.122.990 varil ham petrol ve 2.104.600 m³ doğalgaz üretimi gerçekleştirmiştir.